

Katedra sociální a kulturní antropologie

Filosofická fakulta, Univerzita Pardubice

POSUDEK VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

**TÉMA: ČESKÉ POHRANIČÍ: INTERPRETACE HISTORIE V TEPLICÍCH NAD METUJÍ V KONTEXTU
UTVÁŘENÍ LOKÁLNÍ IDENTITY**

AUTOR: Ondřej Valchař

VEDOUČÍ BP: PhDr. Adam Horálek, Ph.D.

OPONENT BP: Doc. PhDr. Oldřich Kašpar, CSc.

Student předkládá práci zasahující do oblasti historické antropologie/etnografie, identity a kolektivní paměti. Téma práce je poněkud složitější a přebujelé a je těžko uchopitelné jak autorem, tak i následně čtenářem. Nicméně v té nejužší, nejredukovanější podobě se jedná o analýzu formování kolektivní identity a nacionalistických stereotypizovaných kolektivních pamětí na příkladu Teplic nad Metují, což je určitě velmi předmětné téma. Jsme svědky výrazného nárůstu nacionalismu nejen v Česku, ale i v globálním měřítku a staré, zakořeněné předsudky (či stereotypy) se stále častěji vytahují opět na světlo a přivádějí se k novému životu. Zvolená případová studie se tento jev snaží dokumentovat na lokální úrovni a vysvětlit, proč k tomu dochází v kontextu opravy či budování pomníků obětem války. V tomto duchu je téma práce nejen relevantní, ale také nanejvýš aktuální a přínosné.

Přestože považuji zvolené téma za velmi adekvátní, musím konstatovat, že způsob uchopení a zpracování tématu již za tak kvalitní nepovažuji. Na práci jsou patrné základní dva aspekty, které její hodnotu značně degradují – časová tíseň a tematická roztříštěnost. Práci evidentně chybí jednoznačná teoreticko-metodologická linie – myšlenka, kterou by chtěl autor čtenáři sdělit. Ano, i čtenář se sžívá s autorem a vnímá tu ústřední myšlenku, ke které to celé má vést, ale rozhodně nemůže najít tu niť, která by ho k ní dovedla, neboť ta v té mozaice a útržcích prostě není. Tato absence je dána dozajista primárně nedostatečným časem, který byl sepsání práce věnován. To je patrné jak na jazyce – a to v jeho stylistické (je velmi strohá a pokulhává na mnoha místech) i formální rovině (množství překlepů, chybějících písmen, chybějící interpunkce, gramatické chyby apod.), tak i na odborném obsahu. Kvalita textů – stylisticky i odborně – je velmi nerovnoměrná mezi kapitolami. Některé kapitoly připomínají spíše teprve rozpracovanou osnovu práce než již podanou bakalářskou práci (a to hned první kapitoly 2.1-2.4.1, které působí jako izolované výkřiky do tmy, ale nejsou na sebe textově navázané, nemají myšlenkové propojení – autor o něm ví, ale čtenář aby to jen tušil). Jako příklad za všechny uvedme útržek, který za kapitolu ani nelze považovat - kap. 2.3.2 Český lev – jak autor uvádí, je to velmi důležité téma pro jeho výzkum, ale nic se mu k tomu nepodařilo zjistit a proto zanechává kapitolu o rozsahu jednoho odstavce.

Následující metodologická část práce je také formálně pochybná. Je až s údivem, že student byl schopen napsat celou kapitolu 3.4 Metody bez použití jediného odborného zdroje. Přestože text je relativně čitelný a není v něm mnoho faktických nedostatků (ale není ani nijak myšlenkově hluboký), je evidentní, že autor se v tomto případě zcela evidentně dopustil (byť nevědomky) zamlčení zdrojů

(od někud o metodách musí vědět). Navíc v kapitole 3.2 autor uvádí, že vytvářel reprezentativní vzorek pro svůj výzkum, ale je zcela evidentní, že autor nemá tušení, co tento termín znamená. Výzkum v této práci v žádném případě není reprezentativní (v práci jsou uvedeni tři informátoři), což však není ke škodě, neboť antropologický výzkum téměř nikdy nebývá reprezentativní, ale spíše ilustrativní. Kdyby ale autor pracoval i v této části s odbornou literaturou (a vedoucím práce), určitě by se takové chyby nedopustil.

Naopak kapitola čtvrtá, věnovaná kolektivnímu vědomí a nevědomí, je podstatně lépe zpracovaná. Autor pracuje s literaturou (byť mnohdy špatně, viz níže), objasňuje hlavní teoretické koncepty, ze kterých při interpretaci výzkumu vychází a snaží se také vždy dané teoretické koncepty okamžitě aplikovat na vlastní terén. Toto jsou přednosti této kapitoly. Naopak základním nedostatkem je zmíněná roztržitost. Autor evidentně nasbíral velké množství dat v terénu a také nastudoval množství vhodných teoretických konceptů, které se mu zdály pro uchopení tématu jako vhodné. Nicméně práce zde působí právě tím dojmem, že autor si neuměl vybrat, stanovit si jednoznačnou rovinu, na co se konkrétně zaměří a jak to bude studovat, a namísto toho čtenáři předkládá zkratkovitou mozaiku všeho, která je velmi těžko čitelná (rozuměj přehledná) a hlavní myšlenka práce se v ní utápí.

Kapitola pátá, ve které se autor pokouší porovnat případy Bukové hory a trubače a najít společné zanky obou událostí při utváření kolektivní paměti i nacionalistických předsudků, je zbytečně zkratkovitá. Pokud měla být nějakou syntézou poznatků, mělo se to patřičným způsobem rozvést a interpretovat, ale jednostránkový bodový výčet je určitě nedostatečný.

Práci nadto vše devaluje též velké množství překlepů (např. s. 16 dole: „kde sával trubač, je betlém s ručně vřezávanými...“, s. 17: Eml místo Emil) a gramatických nedostatků (s. 23 „rozhovory byli“). Ještě závažnější je ale citační úroveň práce. Jak již bylo zmíněno, celá kapitola věnovaná metodologii se neodkazuje na jediný zdroj literatury. Navíc autor cituje v průběhu celé práce různými formami a mnohdy špatně – téměř v každé citaci je nějaká chyba – buď chybí uvedení roku (např. s. 42), nebo je chyba v interpunkci či v sekundárním odkazu apod. Toto jsou jen ztěží odpustitelné prohřešky a je nanejvýš evidentní, že se jedná o nedostatky, které jsou dány příliš zbrklým psaním nenásledovaným kontrolou a opravami, což je patrné i z dalších nedostatků práce, jak bylo uvedeno výše.

Hodnotit tuto práci je pro mě velmi složité. Na straně jedné je evidentní, že student se pro téma nadchnul a věnoval terénnímu výzkumu mnoho času a sil, angažoval se v něm (to je patrné i z občas subjektivně laděného textu), načetl množství dokumentů, literatury a seznámil se s mnoha teoriemi. Na straně druhé ale tato rozsáhlá práce nebyla následována dostatečně dlouhým časem na sepsání, konzultování a opravování samotného výstupu z výzkumu – bakalářské práce. Pokud bych měl hodnotit samotnou bakalářskou práci, určitě bych doporučil práci opravit, dopracovat a podat znovu k obhajobě v dalším termínu. Rozhodně by to prospělo jak práci samotné, tak i autorovi samotnému. Nicméně s vědomím výše uvedeného jsem se rozhodnul hodnotit práci známkou E a závisí na studentovi, jak svou práci před komisí obhájí.

Práci doporučuji k obhajobě s velkými výhradami a navrhuji ji hodnotit známkou E.

V Taipei dne 4. 8. 2018

PhDr. Adam Horálek, Ph.D.